

לפני 25 שנה

השבוע לפני 25 שנה ערכו כתבי וצלמי "העולם הזה" מישאל-חיצות כדבר דמותה של צברית 1956. בשער הגיליון: ראשיה-ממשלה ושרי-הביטחון דויד בן-גוריון.

"העולם הזה" 951
תאריך: 5.1.1956

שורת המתנדבים נגד עמוס בן-גוריון * כוכבי הכדורגל של כסית * השביחה ומחלקי התה

העם

בדרך לאילת

שום שם לא הוזכר בשבועות האחרונים לעיתים כה קרובות בדיונים הרציניים ביותר בישראל, כמו שמה של אילת. העיר המסמלת את כל תיקוניה של המדינה לפרוץ אל מרחבי אסיה, המנותקת על-ידי מצור זדוני ובלתי-יחוקי מן הים הפתוח, מכתובה במידה רבה את קור-המאבק של ישראל. אם יש דבר אחד אשר עליו מסכימים כל תושבי ישראל, הרי זה הרצון הלוהט לפרוץ מצור זה.

השבוע היה נדמה שגם אויבי ישראל רצו להפנות את מבט המדינה אל עיר הדרום. בשבוע האחרון של שנת 1955, שעות מעטות לפני שרחובות הערים הת-מלאו גברים ונשים לבושים דרו, שגש-או בקבוקים ותקליטים לנשפי הסליבסטור הנוצרי, היהודי כמה יריות בדרך הצחיחה לאילת. שני אורחים שכבו הרוגים בגיפ, הגנוג נפצע ונמלט.

היתה זאת פתיחה סמלית לשנה החדשה;

שעלולה להיכנס להיסטוריה כשנת הקרב על אילת.

מישטרה

מקרה מוצלח

המפקח הכללי של המישטרה, יחזקאל סהר, כעס. לפניו היתה פרוסה חוברת חומה של שורת המתנדבים, בה הואשמה המישטרה בהאשמות חמורות (העולם הזה 949). סופר בה על קשריו של סגן המפקח הכללי, עמוס בן-גוריון, עם קבוצת בעלי-הון, שעשתה עסקים משגשגים ובלתי-אהובים על מבקר המדינה.

בן-גוריון, כך טענה החוברת, גר חנינם בחווילה המפוארת בת שמונה החדרים של המיליונר שלום ליגום, ליד מלון השרון בהרצליה. ליגום היה קשור עם עסק של רכישת ציוד מלונות מכספי הסוכנות היהודית בגרמניה, שעליה הוגשו חש-בונות מזוייפים ומנופחים. המישטרה, נאמר בחוברת, חקרה את העבירה, אך סגרה

את התיק. תחת להגיש אישים למישפט פלילי, התיידדו ראשי המישטרה עם מבצעי העבירה.

שני שותפים. במדינת-ישראל אין רגילים להכחיש סיפורים זדוניים מעין אלה. אולם סהר נהג אחרת. כשצימצל אליו כתב הארץ הבלונדי, חביב כנען, בעצמו קציני-מישטרה לשעבר, הסביר סהר באדיבות ובכשרון, כי מה שנראה כלפי חוץ כשחיתות וחפיזו על עבירות, אינו אלא שרשרת מוזרה של מיקרים מוצ-לחים.

מיקרה מוזר ראשון: עמוס בן-גוריון לא הכיר כלל את ליגום כאשר נכנס לגור בחווילתו. מוקפת המדשאות המטר-פחות, אומנם היה עמוס שותף של ישע-יהו ("שייקה") ירקוני * במיפעל לכריית זיפוף, ואמנם היה ירקוני שותף של ליגום בעיסקות אחרות, בתוכן עיסקת ציוד המלונות, אולם נראה כי ישעיהו ירקוני לא מצא מעולם לנכון להציג את שותפו מס 1 לשותפו מס 2.

כך נכנס בנו של ראשיה-ממשלה, עמוס בן-גוריון, לגור בחווילת אדם שלא הכיר לו כלל. שכן הדירה המקובל של חווילה מרוהטת זו היה צריך להגיע, במחירים המקובלים בשוק, ל-400 ל"י לחודש, סכום העולה במיקצת על משכורתו החודשית של קצין מישטרה בכיר. אולם עמוס בן-גוריון ניצל מהקושי הכספי שהיה צפוי לו, הודות למיקרה המוצלח מס 2. כשחזר ליגום לדירתו, כעבור חודשים רבים, סירב בהחלט לקבל שכר-דירה מן האדם הזר, על אף הפצרותיו העקשניות של בן-גוריון.

מדוע לא? מובן שאין כל קשר בין מיקרים אלה לבין המיקרה המוצלח מס 3: אי-פתיחת תיק נגד ליגום ושותפו שייקה ירקוני, לא היתה אפשרות לתבעם לדין על גניבת כספי הסוכנות, ואם היתה כזאת, היא בוצעה בחוץ-לארץ *.

סיכס סהר, בעצמו חבר הנהלת חברת האחים סחרוב: "אין כל סיבה לתבוע משותף בקואופרטיב לוותר על חלקו ש-הושקע לפני שנים, רק מפני שהוא קצין מישטרה. על המישטרה רק להקפיד שאנ-שיה לא יעסקו באופן פעיל בנייהול חב-רות או בעבודות צדדיות."

ומיקרה בלתי-מוצלח כזה, כמוכן, לא קרה הפעם.

ספורט

הכל למען הקרו

צעיר מלבסי שנקלע למיגרש חכבי פתח-תיקוה בעיצומו של המישחק שנע-רך שם בכוקר השבת האחרונה, לא יכול היה להתאפק מלהפליט זעקת התפעלות: "שייע!" למראה אפריים גוזמן עביהכרס, שהצליח לבעוט בכדור מבלי להיכשל וליפול.

תחליף מוספק. חמש מאות הצופים, בעלה של הזמרת יפה ירקוני.

* כימעט כל טענות המפקח הכללי הוכחשו השבוע נמרצות על-ידי שורת המתנדבים. היא פירסמה הוכחות לביצוע העבירה בגרמניה, גילתה שקציני המיש-טרה נשלחו במיוחד מן הארץ כדי לחקור אותה, וכי היה בימים חוקי ברור להגשת תביעה פלילית בארץ (אי-הצהרה על מט בע חוץ). כן הכחישה כי עמוס בן-גור-יון עץ נכנס לקואופרטיב לפני שנתמנה ל-קציני-מישטרה, כטענת המפקח הכללי. בן-גוריון נתמנה כמנהל חברת ה"זיפוף" ב-שנת 1952, שעה שגר בביתו של ליגום והיה קצין מישטרה.

שתרמו מאתיים לירות לקרן-המגן, לא באו לראות כדורגל, כשם שהאדם ההולך לראות דוב רוקד לקצב וואלס אינו מצפה להופעת בלט. "רוצים לראות את רובינה ושלונסקי רצים על המיגרש", הסביר אחד הצופים, רובינה ושלונסקי אמנם לא באו, אולם י"א נאמיני כסית שהתמודדו נגד ה"אולד-בויס" (הקשישים) של פתח-תיקוה, היו תחליף מספק.

שמות אנדיים כמו שימעון לומיק (60), החלוץ המרכזי של הכוח וינה; או אב-רהם ברגר (48), שוערה הבלתי-מנוצח של אותה קבוצה, העלו בשעתו את ערך הספורט היהודי בעיני העולם כולו. הפעם היו השניים ירביים, לומיק (פתח-תיקוה), החדיר שני שערים מוחצים לשערו של ברגר (כסית), שעל אף גילו הדגים קפיצות נועזות.

זה הסוד שלנו. היתה זו שעתו הגדול-לה של ישעיהו ("שייקה") ירקוני, ש-המישחק עזר לו להסיח את דעתו מצור-והני האחרות (ראה במדיום). הפעם קנה לו שם של שוער שהעיר אינו ניתן להבר-קעה, ושהסוד שלו היה גלוי לעיני כל. פשוט הכדור כימעט ולא הגיע אליו.

תריץ אורי לוי (הקאמרי) את ניצחון קבוצת כסית (4:5): "מאז ניצחו אותנו (7:2) הם הוקינו בשנתיים, ובעוד חמש שנים לא תהיה בעייה לגמור אותם."

אנשים

● **פקיד עירייה בתל-אביב.** אמר במהלך שביחת עובדי העירייה: "השכני תה אינה מורגשת ביותר במהלך העבודה במישרדים. הסובל האמיתי היחיד הוא מחלק התה."

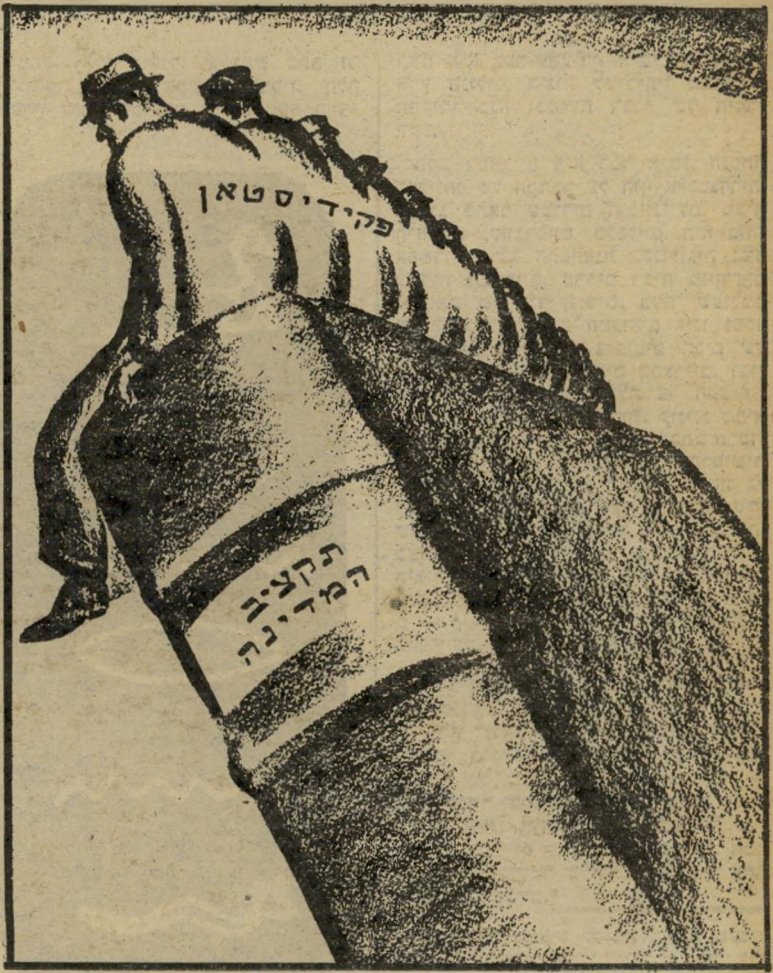
● **ח"כ מקיי הר"ר בושא סנה,** בעדותו בשעת מישפטם של חברי מקיי, הנאשמים בהפרת סדר ותקיפת שוטרים בשעת הפגנה בחיפה נגד חימוש מערבי גרמניה: "השוטרים הוכו הרבה פחות מדי."

● **ראש ממשלת מצריים, גמאל עבד-אר-נאצר,** בתשובה לעיתונאי ששאל אותו מה תהיינה תוצאות בניית הסכר הגדול באסואן: "במקום שבע ה-שנים השמנות מימי יוסף, יבואו עתה 7000 שנים שמנות, אבל הפעם יהיה זה מעשה ידינו - לא תוצאה של פעולה ישראלית."

● **שר הדואר הר"ר יוסף בורג,** על המצב המדיני: "השאלה היא, אם לשמור על מנה הגונה של ארץ-אפיים, או להחזיר מנה אחת אפיים לאורך הגבול."

● **לאחר שכתב הארץ, עמוס אידון** השמיץ בסידרת מאמרים חריפים את "החוג הנוצץ", נראה שהצלחה יפה בחוג זה. הוא נראה השבוע חוגג את הסיל-בסטר בחברת מועדון סגור של רווקים עשירים במלון גת רימון בתל-אביב, כי נשפיה שהסיימה בשעה שש בכוקר בארו-חתי-בוקר הגיגית, שכללה שאמפניה ועופות.

● **לאחר שראש עיריית חיפה (חור שיסתאן), אבא חושי,** סיפר בשבוע-ארי צה בגאווה רבה, כי הופיע בשידור טל-וויזיה על ראש עיריית שיקאגו, העיר אחד העיתונאים: "אולי היתה זאת הש-תלמות מיקצועית. סוף-סוף שיקאגו היו תה עיר הגאונגסטריזם המפורסמת ביותר בעולם."

חוק פרקינסון "פקידיסטאן" הוא שם מוצלח מאוד למדינה אשר מיטב על הגבול ולא בבת-החרושת, אלא במילוי טופסים אינסופיים. אולם עד כה היה חסר הבסיס המדעי לתיאור מצב זה. החודש הוא ניתן על-ידי מערכת השבועון הבריטי אקונומיסט והותאם על-ידי מערכת העולם הזה לתנאי הארץ. בראשית הכתבה מסופר: "כל עבודה, ובעיקר עבודת נייר גמישה מאוד, משום כך ברור שלא צריך להיות שום יחס בין עבודה מסויימת לבין מיסרד העובדים העוסקים בה. אולם עובדה זו לא זכתה להכרה ציבורית מספקת, עד אשר נתגלה חוק מדעי חדש, המובא בזה בפעם הראשונה לידעת הקהל הרחב ואשר יקרא בשם "חוק פרקינסון."